

## Zacznijmy wdrażać nowoczesne leczenie, a nie tylko o nim mówić



Fot. Archiwum autora

Ostatnie dekady upływają pod znakiem intensywnych zmian w opiece zdrowotnej, zmian zarówno w samym systemie, jak i w podejściu do leczenia i pacjenta. Są one wynikiem nie tylko rozwoju w medycynie, lecz także konieczności przemodelowania spojrzenia na to, jak powinna wyglądać opieka zdrowotna nad pacjentem. Nie można tutaj zapomnieć o dużej roli postępu technologicznego, jaki dokonał się w ostatnich latach, podnosząc zarówno jakość leczenia, jak i jakość życia pacjentów. Właśnie na takie podejście, uwzględniające zastosowanie nowych technologii, postawił prof. Maciej Banach – dyrektor Instytutu Centrum Zdrowia Matki Polki w Łodzi.

Coraz więcej placówek ochrony zdrowia skupia uwagę na pacjencie, który znajduje się w centrum funkcjonowania systemu (tzw. *patient-oriented system*). Tak zrodziła się idea holistycznego podejścia do ochrony zdrowia, której przesłaniem jest opieka nad pacjentem, zanim jeszcze pojawi się w przychodni lub szpitalu, aż po skuteczną rehabilitację. Poczynając od zdrowego, świadomego stylu życia i profilaktyki, czyli niezmiernie ważnej edukacji na temat tego, jak mamy się ustrzec przed chorobami, poprzez kolejny ważny element kompleksowego podejścia do pacjenta, jakim jest diagnostyka, której skuteczność i szybkość ma realny wpływ na to, co z pacjentem stanie się dalej, jak szybko będzie wdrożone właściwe postępowanie terapeutyczne, jak długo będzie wracał do zdrowia, a tym samym – jak szybko wróci do aktywności fizycznej i zawodowej.

Obecnie dzięki nowoczesnym technologiom możemy z jeszcze większą precyzją i pewnością diagnozować nawet najbardziej skomplikowane schorzenia. To zapewnia specjalistom wielu dziedzin nieocenioną pomoc w jak najszybszym zdiagnozowaniu i wdrożeniu odpowiedniego leczenia. Z pomocą przychodzą również nowoczesne rozwiązania farmakologiczne i technologiczne, dzięki którym możemy leczyć skuteczniej, krócej i bezpieczniej. Te zmiany zauważają pacjenci, którzy dostrzegają znaczną różnicę w jakości oferowanych im świadczeń.

Leczenie jest częścią systemu. Nie funkcjonowałby on dobrze, gdyby nie odpowiednie podejście do komunikacji – między lekarzem a pacjentem, między lekarzem, pielęgniarką a pacjentem. To niezbędny element dobrze zorganizowanego zespołu, którego celem jest powrót pacjenta do zdrowia. Działania tego zespołu będą znacznie skuteczniejsze, jeśli pacjent zostanie

poinformowany o swojej diagnozie, o kolejnych etapach leczenia oraz rehabilitacji. Jego nastawienie i stosowanie się do terapii (tzw. *compliance* oraz *adherence*) jest bardzo ważne w całym procesie postępowania diagnostycznego i terapeutycznego. Warto pamiętać, że nowe podejście do zdrowia populacji nie kończy procesu leczenia na wyjściu ze szpitala. Niezmiernie ważna jest również rehabilitacja. To ona zapewnia osiągnięcie pełnego zdrowia, ale już poza opieką szpitalną.

Wszechstronne i kompleksowe podejście do pacjenta wymaga modyfikacji dotychczasowego postrzegania świadczeń w systemie ochrony zdrowia jako pojedynczych elementów. Widząc całość, jesteśmy w stanie lepiej ją zorganizować. Z takim przesłaniem działa jeden z największych szpitali ginekologiczno-położniczych i pediatrycznych w Polsce – Instytut Centrum Zdrowia Matki Polki w Łodzi, którego dyrektorem jest prof. Maciej Banach. Zarządzając placówką, dostrzega on wartość dodaną, jaką daje przemodelowanie podejścia do leczenia pacjentów. Bardzo ważną rolę w tym procesie odgrywa technologia. – *Innowacyjność jest kluczem nie tylko do rozwoju szpitala, lecz przede wszystkim do właściwego podejścia do pacjenta, leczenia i diagnostyki, po to by naszym pacjentom po prostu było lepiej* – mówi prof. Banach. Jak podkreśla, jest to również odpowiedź na problemy jednostek, które borykają się z długami: – *Często innowacje mogą stanowić rozwiązanie wszystkich problemów związanych nie tylko z finansowaniem, lecz także z wprowadzeniem nowych procedur.*

Ośrodek prof. Banacha zajmuje się szerokim zakresem chorób, w tym chorobami rzadkimi, nowotworami u dzieci i kobiet. Zatrudnia najwybitniejszych kardiologów, chirurgów dziecięcych, neurochirurgów, onkologów i ginekologów. Ich obecność oraz dostęp do nowoczesnych metod diagnostyki i leczenia powoduje, że do Instytutu Centrum Zdrowia Matki Polki przyjeżdżają pacjenci nie tylko z tego regionu Polski, lecz z całego kraju, Europy i świata. – *Moją rolą, jako dyrektora, jest m.in. to, by ułatwić specjalistom zatrudnionym w ICZMP dostęp do nowoczesnej diagnostyki i leczenia w taki sposób, aby rzeczywiście mogli z nich korzystać w codziennej pracy. To są technologie, na które każda jednostka powinna znaleźć środki, jeśli chce być ośrodkiem wysoko*

*referencyjnym zapewniającym właściwą opiekę pacjentom najcięższej chorobie* – mówi prof. Banach.

Przykładem dobrej inwestycji jest rezonans tryteslowy, który pozwala m.in. rozpoznać wady serca dzieci z bardzo małą masą urodzeniową. Dzięki zaawansowanej technologii specjaliści podejmują decyzje ratujące życie. Instytut posiada dwa rezonanse najlepszej jakości, tomografy, mammografy, ultrasonografy i wiele innych. Dają one szansę na szybką, bardzo czułą i niezwykle dokładną diagnostykę, umożliwiającą wprowadzenie właściwego, celowanego leczenia. Zastosowanie rozwiązań technologicznych najwyższej jakości nie byłoby możliwe bez współpracy z tworzącymi je firmami. W ICZMP powstaje właśnie jedno z najważniejszych w Polsce centrów referencyjnych firmy Philips. W ramach tej kooperacji jednostka będzie mogła korzystać z najnowszych osiągnięć technologii medycznych. Z drugiej strony partner – Philips – będzie mógł udoskonalać swoje rozwiązania dzięki informacjom uzyskanym od specjalistów korzystających ze sprzętu. Utworzenie centrum referencyjnego to pierwszy krok, aby w przyszłości rozpocząć wspólne prace badawcze, a to pozwoli również na rozwój kompetencji kadry zatrudnionej w ośrodku.

Partnerstwa, dzięki którym innowacje mogą być bardziej dostępne w medycynie, są niezwykle istotne, dlatego prof. Banach zainicjował utworzenie *think tanku* „Innowacje dla zdrowia”. Wokół niego skupione są najważniejsze instytuty badawcze, firmy medyczne i technologiczne działające na polskim rynku. Pod patronatem Ministerstwa Rozwoju, Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Cyfryzacji i Ministerstwa Rolnictwa *think tank* ma za zadanie proponować optymalne rozwiązania systemowe pozwalające wyeliminować bariery oraz umożliwić korzystanie z najnowocześniejszych rozwiązań medycznych w codziennej praktyce. – *Jeżeli innowacją są najnowocześniejsze metody diagnostyki laboratoryjnej, obrazowej, telemedycyny, to dzięki nim jesteśmy w stanie szybko rozpoznać jednostkę chorobową. Zatem nie bójmy się szukać innowacji, wprowadzać ich w życie. Jestem pewien, że pracując razem, możemy to zrobić* – konkluduje prof. Banach.

Krystian Lurka

Profesor dr hab. n. med. Maciej Banach – profesor kardiologii, dyrektor Instytutu Centrum Zdrowia Matki Polki (od lutego 2014 r.), były podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, kierownik Zakładu Nadciśnienia Tętniczego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, członek Prezydium Rady Naukowej Ministerstwa Zdrowia. Autor ponad 400 publikacji oraz 31 książek. Laureat wielu nagród, w tym Stypendium Fundacji Tygodnika „Polityka” (2006), Programu START Fundacji na rzecz Nauki Polskiej (2008) oraz nagród ministra zdrowia za cykl

prac badawczych (2009, 2011), zwycięzca konkursu Super Talent w Medycynie (2012), laureat nagrody specjalnej Sukces Roku w Ochronie Zdrowia (2013). W styczniu 2017 r. otrzymał prestiżowe wyróżnienie „Menedżer Roku 2016 w Ochronie Zdrowia – placówki publiczne” w konkursie Sukces Roku w Ochronie Zdrowia – Liderzy Medycyny 2016, a w październiku 2017 r. nagrodę Innowator Wprost 2017 w kategorii nauka. W czerwcu 2017 r. odebrał najwyższe naukowe wyróżnienie – doktorat *honoris causa* Uniwersytetu Medycznego w Timisoarze w Rumunii.